ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Brně rozhodl v senátu složeném z předsedy Mgr. Milana Procházky a soudců Mgr. Karla Černína, Ph.D., a Mgr. Jana Čížka ve věci

žalobce: **JUDr. J. Š.**

proti

žalovanému: **Celní úřad pro Jihomoravský kraj**
sídlem Koliště 17, 602 00 Brno

o žalobě na ochranu před nezákonným zásahem spočívajícím v chybné evidenci nedoplatku ve výši 27 687,10 Kč na osobním daňovém účtu žalobce

takto:

I. Žaloba se zamítá.

II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

I. Žaloba

1. Žalobce se domáhá deklarace nezákonnosti zásahu žalovaného, který má spočívat v chybné evidenci daní. Namítá, že žalovaný v rozporu se zákonem zaevidoval na jeho osobní daňový účet nedoplatek ve výši 27 687,10 Kč z titulu neuhrazené náhrady nákladů řízení pode usnesení Vrchního soudu v Olomouci ze dne 29. 5 2024, č. j. 5 Cmo 129/2023-1005.

2. Podle žalobce byla povinnost uhradit náklady řízení uložena subjektu WPB Capital, spořitelní družstvo v likvidaci, IČO: 257 80 450, jehož jménem žalobce jednal. K tomu žalobce dokládá usnesením Krajského soudu v Brně o jmenování žalobce likvidátorem WPB Capital, spořitelní družstvo v likvidaci ze dne 25. 6. 2014, č.j. 1 Cm 137/2014-19.

3. Žalobce uvádí, že WPB Capital, spořitelní družstvo v likvidaci, v zastoupení žalobce, vedlo jako navrhovatel řízení o návrhu na vyslovení neplatnosti usnesení přijatých na náhradních členských schůzích konaných dne 18. 3. 2014 a 10. 6. 2014 u Krajského soudu v Brně pod sp. zn. 50 Cm 182/2024. V rámci tohoto soudního řízení bylo vydáno výše zmíněné usnesení Vrchního soudu v Olomouci. Žalobce v uvedeném soudním řízení nevystupoval jako fyzická osoba (a vystupovat takto ani nemohl). Navrhovatelem bylo WPB Capital, spořitelní družstvo v likvidaci. Žalobu podal žalobce jakožto likvidátor WPB Capital, spořitelní družstvo v likvidaci. V opačném případě by došlo k podání žaloby neoprávněnou osobou a řízení by muselo být zastaveno pro nenaplnění elementárních podmínek pro vedení řízení. Na obou stranách sporu tak vystupoval totožný subjekt, a to WPB Capital, spořitelní družstvo v likvidaci (na jedné straně zastoupen žalobcem jako likvidátorem a na druhé straně zastoupené představenstvem). Bylo proto nezbytné strany rozlišit způsobem, který Krajský sodu v Brně zvolil. Žalobce nikdy nevystupoval jako samostatná osoba.

4. Žalobce dále uvádí, že z obavy, že by žalovaný zahájil exekuční řízení, přistoupil dne 28. 4. 2025 a dne 28. 5. 2025 k úhradě nedoplatku. K tomu žalobce dokládá bankovní výpisy z transakční historie svého účtu.

II. Vyjádření žalovaného

5. Žalovaný ve vyjádření k žalobě nejprve uvedl, že žaloba byla podána opožděně, po marném uplynutí lhůty dle § 84 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále jen „s. ř. s.“) a jsou dány důvody pro její odmítnutí dle § 46 odst. 1 písm. b) s. ř. s. O zaevidování pohledávky se žalobce dozvěděl nejpozději dne 6. 1. 2025, kdy reagoval prostřednictvím e-mailu na vyrozumění o nedoplatku ze dne 18. 12. 2024, č. j. 725908/2024-530000-41, a v týž den mu žalovaný e-mailem ozřejmil důvody vystavení zmíněného vyrozumění. Počátkem běhu lhůty pro podání žaloby je den 6. 1. 2025. Žaloba je datována 19. 6. 2025. Lhůta dle § 84 odst. 1 s. ř. s. uplynula.

6. Pokud by žaloba byla shledána včasnou, žalovaný uvádí, že souhlasí s rozhodnými skutkovými okolnostmi vylíčenými v bodě I. žaloby. Dále žalovaný uvádí, že ukladatel peněžitého plnění (Krajský soud v Brně) výslovně označil žalobce jako dlužníka, jemuž bylo peněžité plnění uloženo dle usnesení Krajského soudu v Brně ve spojení s usnesením Vrchního soudu v Olomouci.

7. Předmětný nedoplatek byl vymáhán v režimu tzv. dělené správy dle § 161 odst. 3 daňového řádu. Žalovaný zajišťoval vymáhání předmětného nedoplatku, přičemž vycházel z údajů poskytnutých ukladatelem peněžitého plnění. Evidování nedoplatku na daňovém účtu žalobce není nezákonným zásahem. Žalovaný navrhuje, aby soud žalobu zamítl.

III. Posouzení věci soudem

8. Soud rozhodl ve věci samé bez jednání za podmínek § 51 odst. 1 s. ř. s., neboť žádná ze stran jednání nepožadovala.

9. Před tím, než soud přistoupil k projednání věci, zabýval se naplněním podmínek řízení, zejména včasností a přípustností podané žaloby, které zkoumá z úřední povinnosti.

10. Podle § 82 s. ř. s. každý kdo tvrdí, že byl přímo zkrácen na svých právech nezákonným zásahem, pokynem nebo donucením (dále jen „zásah“) správního orgánu, který není rozhodnutím, a byl zaměřen přímo proti němu nebo v jeho důsledku bylo proti němu přímo zasaženo, může se žalobou u soudu domáhat ochrany proti němu nebo určení toho, že zásah byl nezákonný.

11. Nejvyšší správní soud v rozsudku ze dne 17. 3. 2005, č. j. 2 Aps 1/2005-65, č. 603/2005 Sb. NSS, formuloval podmínky, které musí být kumulativně splněny pro poskytnutí ochrany podle § 82 a násl. s. ř. s. - žalobce musí být přímo (1. podmínka) zkrácen na svých právech (2. podmínka) nezákonným (3. podmínka) zásahem, pokynem nebo donucením správního orgánu, které nejsou rozhodnutím (4. podmínka) a byl zaměřen přímo proti němu nebo v jeho důsledku bylo proti němu přímo zasaženo (5. podmínka). Krajský soud v dané věci konstatuje naplnění zmíněných podmínek 1, 2, 4 a 5 (viz níže).

12. Aktivní legitimace v řízení o zásahové žalobě svědčí každému, kdo tvrdí, že byl přímo zkrácen na svých právech zásahem správního orgánu. Určující skutečností pro vyslovení závěru o existenci aktivní legitimace na straně žalobce je tedy tvrzení přímého zkrácení na právech zásahem správního orgánu, nikoli prokázání skutečnosti, že k přímému zásahu do práv žalobce skutečně došlo; to je již otázkou důvodnosti žaloby (srov. usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 16. 12. 2008, č. j. 8 Aps 6/2007-247, publikované pod č. 1773/2009 Sb. NSS).

13. Tvrzení o přímém zkrácení žalobce na jeho právech postupem žalovaného, který nesprávně zaevidoval na jeho daňový účet nedoplatek, je konkrétní a reálné. Soud nemůže bez dalšího vyslovit, že by tvrzené přímé zkrácení na právech žalobce bylo z povahy věci vyloučeno. Judikatura potvrzuje, že tvrzené jednání pojmově může představovat nezákonný zásah ve smyslu § 82 s. ř. s. (srov. rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 19. 7. 2023, č. j. 9 Afs 179/2022-38, ze dne 4. 6. 2020, č. j. 9 Afs 285/2019-32, či ze dne 9. 3. 2016, č. j. 3 Afs 251/2015-34).

14. Pokud jde o legitimaci pasivní, mezi účastníky není sporu o tom, že vytýkané jednání je přičitatelné žalovanému. K zaevidování nedoplatku došlo úkonem žalovaného, který nemá povahu rozhodnutí.

15. Krajský soud v dané věci konstatuje naplnění výše zmíněných podmínek 1, 2, 4 a 5 vyplývajících z judikatury Nejvyššího správního soudu.

16. Při posuzování včasnosti žaloby soud vycházel z § 84 odst. 1 s. ř. s., podle něhož *žaloba musí být podána do dvou měsíců ode dne, kdy se žalobce dozvěděl o nezákonném zásahu* (subjektivní lhůta). *Nejpozději lze žalobu podat do dvou let od okamžiku, kdy k němu došlo* (objektivní lhůta).

17. Žalobce podal žalobu ke Krajskému soudu v Brně dne 19. 6. 2025, přičemž brojí proti zaevidování nedoplatku ve výši 27 687,10 Kč na svém osobním daňovém účtu. Žalobce je od té doby nucen strpět, že z daňové evidence je patrný takový záznam. Tento zásah bude trvat až do okamžiku, kdy daňová evidence žalobce nebude daný záznam obsahovat. Krajský soudu vyhodnotil žalobcem vytýkané jednání žalovaného jako zásah trvajícího charakteru. K tomu lze odkázat na nález Ústavního soudu ze dne 23. 11. 2004, sp. zn. II. ÚS

599/02, kde Ústavní soud dospěl k závěru, že „[S]*počívá-li zásah orgánu veřejné moci v evidenci daňového nedoplatku, jde o zásah svým charakterem trvající do okamžiku, kdy daňový nedoplatek přestane být na osobním daňovém účtu evidován*.“

18. S ohledem na trvající charakter žalobcem tvrzeného zásahu, nebylo na místě žalobu odmítat pro marné uplynutí lhůty k jejímu podání (srov. § 84 odst. 1 s.ř.s.), jak se domníval žalovaný ve svém vyjádření k žalobě. Lhůta pro podání žaloby proti tomuto zásahu podle § 84 odst. 1 s. ř. s. neuplyne, dokud zásah trvá (srov. nález Ústavního soudu ze dne 15. 5. 2018, sp. zn. II. ÚS 635/18, bod 43).

19. Jelikož podstata žalobní argumentace spočívá v tom, že se povinnost uhradit částku 27 687,10 Kč neměla vůbec promítnout do daňového účtu, skutečnost, že žalobce zaevidovaný nedoplatek uhradil před podáním žaloby, nemůže mít podle soudu za následek ukončení tvrzeného zásahu (i pokud by tomu tak bylo, nebylo by z toho možno dovozovat opožděnost žaloby, neboť k uhrazení nedoplatku došlo dne 28. 4. a 28. 5. 2025 a žaloba byla podána 19. 6. 2025). Prokázání úhrady zaevidovaného nedoplatku ze strany žalobce a kdy k ní došlo není mezi účastníky řízení sporné a nemůže ani přispět k objasnění otázky, zda žalovaný vede daňovou evidenci žalobce v rozporu se zákonem. Krajský soud tak z důvodu nadbytečnosti neprováděl dokazování žalobcem předloženými bankovními výpisy.

20. Podle § 85 s. ř. s. je zásahová žaloba nepřípustná, lze-li se ochrany nebo nápravy domáhat jinými právními prostředky (subsidiarita zásahové žaloby). Žalobce spatřuje zásah ve faktickém úkonu žalovaného. Prostřednictvím žaloby proti správnímu rozhodnutí (§ 65 s. ř. s.), ani žaloby nečinnostní (§ 79 s.ř.s.) se nelze domoci soudní ochrany. Nápravy se přitom nelze domáhat ani prostředky zakotvenými ve správním, resp. daňovém řízení (srov. již výše zmíněné rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 4. 6. 2020, č. j. 9 Afs 285/2019-32, či ze dne 9. 3. 2016, č. j. 3 Afs 251/2015-34). Krajský soud nezjistil důvody pro nepřípustnost žaloby dle § 85 s. ř. s.

21. Podmínky řízení byly v dané věci splněny. Soud se zabýval důvodností podané žaloby.

22. Podle § 148 odst. 1 zákona č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád, ve znění pozdějších předpisů (dál jen „o. s. ř.“) platí, že stát má podle výsledků řízení proti účastníkům právo na náhradu nákladů řízení, které platil, pokud u nich nejsou předpoklady pro osvobození od soudních poplatků. Podle § 148 odst. 3 o. s. ř. při správě placení pohledávek uvedených v odstavcích 1 a 2 se postupuje podle daňového řádu. Tyto pohledávky vymáhá celní úřad.

23. Žalovaný vymáhal předmětný nedoplatek v režimu tzv. dělené správy.

24. Peněžité plnění v rámci dělené správy se pro účely daňového řádu považuje za daň [§ 2 odst. 3 písm. c) zákona č. 280/2009 Sb. daňový řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „daňový řád“)].

25. Podle § 161 odst. 1 daňového řádu k dělené správě dochází, je-li rozhodnutím orgánu veřejné moci, který není správcem daně, vydaným při výkonu veřejné moci uložena platební povinnost k peněžitému plnění určenému do veřejného rozpočtu a postupuje-li se při jeho placení podle tohoto zákona nebo podle jeho jednotlivých ustanovení. To platí i tehdy, pokud vznikla platební povinnost k peněžitému plnění určenému do veřejného rozpočtu přímo ze zákona bez vydání rozhodnutí. Z odstavce 3 předmětného ustanovení se podává, že k dělené správě rovněž dochází, jestliže zákon stanoví, že ke správě placení peněžitého

plnění je příslušný jiný správní orgán než orgán veřejné moci, který platební povinnost k peněžitému plnění uložil.

26. Podle § 162 odst. 2 daňového řádu pokud orgán veřejné moci, který uložil platební povinnost k peněžitému plnění v rámci dělené správy, není současně příslušný k vymáhání tohoto peněžitého plnění, předá příslušnému správci daně nezbytné údaje o uložení nebo vzniku této platební povinnosti, včetně stejnopisu rozhodnutí s vyznačením právní moci a přehledu předávaných rozhodnutí. Tyto údaje jsou předávány o peněžitém plnění, které nebylo dobrovolně uhrazeno do 30 dnů po marném uplynutí lhůty jeho splatnosti. Z odstavce 3 předmětného ustanovení pak plyne, že orgán veřejné moci, který předal údaje ke správě placení peněžitého plnění v rámci dělené správy příslušnému správci daně, je povinen tomuto správci daně neprodleně sdělit jakékoliv změny, které nastaly nebo mohou nastat při správě placení těchto peněžitých plnění.

27. Co se skutkového stavu týče, krajský soud považuje z tvrzení žalobce a žalovaného za nesporné, že žalobce vykonával od roku 2014 do 29. 5. 2024 funkci likvidátora WPB Capital, spořitelní družstvo v likvidaci. Tato skutečnost vyplývá i z obsahu spisového materiálu. Krajský soud proto pro nadbytečnost neprováděl dokazování žalobcem předloženým usnesením Krajského soudu v Brně o jmenování žalobce likvidátorem WPB Capital, spořitelní družstvo v likvidaci ze dne 25. 6. 2014, č.j. 1 Cm 137/2014-19.

28. Dále ze spisového materiálu vyplývá, že se žalobce jako likvidátor WPB Capital, spořitelní družstvo v likvidaci domáhal vyslovení neplatnosti usnesení přijatých na náhradních členských schůzích WPB Capital, spořitelní družstvo v likvidaci. V dané věci vedl Krajský soud v Brně řízení pod sp. zn. 50 Cm 182/2014-931, ve kterém vydal usnesení ze dne 19. 6. 2023, č. j. 50 Cm 182/2014-931, a doplňující usnesení Krajského soudu v Brně ze dne 29. 2. 2024, č. j. 50 Cm 182/2014-961.

29. Z usnesení Vrchního soudu v Olomouci ze dne 29. 5. 2024, č. j. 5 Cmo 129/2023-1005, kterým vrchní soud zrušil usnesení Krajského soudu v Brně ze dne 19. 6. 2023, č. j. 50 Cm 182/2014-931, ve znění doplňující usnesení Krajského soudu v Brně ze dne 29. 2. 2024, č. j. 50 Cm 182/2014-961, vyplývá, že navrhovatelem je JUDr. J. Š., likvidátor WPB Capital, spořitelní družstvo v likvidaci. Navrhovatel je identifikován datem narození a sídlem. Z usnesení dále vyplývá, že navrhovateli vrchní soud uložil povinnost zaplatit na účet Krajského soudu v Brně na náhradě nákladů řízení před soudem prvního stupně částku 27 687,10 Kč (výrok III). Vrchní soud v usnesení jasně rozlišuje mezi navrhovatelem a družstvem, a to jak ve výrokové části, tak v odůvodnění. Např. v odůvodnění vrchní soud uvádí: „*V projednávané věci vzal navrhovatel návrh zpět, aniž by tvrdil či z obsahu spisu vyplývalo, že se tak stalo pro chování družstva, a proto mu svědčí povinnost zaplatit náhradu nákladů družstvu.*“ (viz bod 7 usnesení) nebo „*O nákladech státu odvolací soud rozhodl podle ustanovení §148 o. s. ř. obdobně jako o náhradě nákladů řízení mezi účastníky, a proto uložil navrhovateli, jenž zavinil zastavení řízení, zaplatit jejich náhradu státu na účet Krajského soudu v Brně.*“ (viz bod 9 usnesení).

30. O nedoplatku ve výši 27 687,10 Kč žalovaný žalobce vyrozuměl (vyrozumění o nedoplatku ze dne 18. 12. 2024, č. j. 725908/2024-530000-41).

31. Ze spisového materiálu krajský soud ověřil, že žalovaný se přípisem ze dne 17. 2. 2025 č. j. 11000-4/2025-530000-11 dotázal Krajského soudu v Brně, komu bylo předmětné peněžité plnění uloženo - zda WPB Capital, spořitelní družstvo v likvidaci nebo jeho likvidátorovi.

Krajský soud reagoval na dotaz žalovaného přípisem ze dne 20. 2. 2025, č. j. 50 Cm 182/2014-1015, a sdělil, že předmětné plnění bylo uloženo navrhovateli, tj. JUDr. J. Š., likvidátorovi WPB Capital, spořitelní družstvo v likvidaci.

32. Zdejší soud s ohledem na výše uvedené dospěl k závěru, že pro zápis nedoplatku v daňové evidenci žalobce existuje právní důvod, kterým je usnesení Vrchního soudu v Olomouci ze dne 29. 5. 2024, č. j. 5 Cmo 129/2023-1005, a současně daňová evidence odráží stav daňové povinnosti žalobce, která ze zmíněného usnesení vychází.

33. Nezákonným zásahem může být postup žalovaného při evidování daňové povinnosti na osobní daňový účet za předpokladu, že se tak stane v rozporu s rozhodnutím, které je tomuto úkonu podkladem. K takové situaci však v nyní řešené věci nedošlo. Pokud má žalobce za to, že je v usnesení civilního soudu nesprávně označen navrhovatel, kterému bylo uloženo předmětné peněžité plnění, nemůže nápravy dosáhnout v řízení před správním soudem prostřednictvím žaloby na ochranu před nezákonným zásahem, ale měl využít prostředky, které mu nabízí o. s. ř., případně se domáhat ochrany před Ústavním soudem.

34. Při posuzování zásahové žaloby v rámci správního soudnictví mohou být hodnoceny toliko zákonné mantinely postupu žalovaného a dopad tohoto jednání do práv žalobce. Na základě výše uvedených závěrů soud neshledal, že by k nezákonnému zásahu do práv žalobce došlo.

IV. Náklady řízení

35. O náhradě nákladů řízení rozhodl soud podle § 60 odst. 1 s. ř. s., podle něhož nestanoví-li tento zákon jinak, má účastník, který měl ve věci plný úspěch, právo na náhradu těch nákladů řízení před soudem, které důvodně vynaložil, proti účastníkovi, který úspěch ve věci neměl. Žalobce před soudem neuspěl (soud žalobu zamítl jako nedůvodnou), proto nemá právo na náhradu nákladů řízení. Žalovanému správnímu orgánu by jinak – jakožto úspěšnému účastníkovi řízení – právo na náhradu nákladů řízení příslušelo, s ohledem na judikaturu Nejvyššího správního soudu mu je však nelze přiznat, neboť nepřesahují rámec jeho běžné úřední činnosti.

Poučení:

Proti tomuto rozsudku lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává u Nejvyššího správního soudu. V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Brno 23. 10. 2025

Mgr. Milan Procházka
předseda senátu